

реальне дотримання умов страхових угод і використання сум страхового відшкодування.

Висновки. Розвиток аграрного сектору економіки потребує подальших дій щодо стимулювання страхування сільськогосподарського виробництва. Як показала практика, тільки законодавчих ініціатив уряду без належного фінансування недостатньо. Оскільки у активізації страхового ринку в АПК зацікавленими є і підприємства-виробники сільськогосподарської продукції, вони повинні вдосконалювати власну систему управління для належного контролю за ризиками та їх мінімізації. Посилення внутрішньогосподарського контролю як засобу збереження активів сільгоспвиробників, що є об'єктами страхування, спрямування його на підвищення якості обліково-аналітичної інформації дозволить всім учасникам страхового процесу максимально діяти у своїх інтересах.

1. Калашніков О.М. Розвиток ринку агрострахування в Україні / О.М. Калашніков // Економіка АПК. – 2012. – №1. – С. 54–57.
2. Хохлов В.Н. Управление риском [Текст]: монографія / В.Н.Хохлов. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001. – 239 с.
3. Островерха Р.Е. Реальність страхового захисту // Р. Е. Островерха // Фінанси України. – 2003. – № 6. – С. 132–138.
4. Вовчак О.Д., Завійська О.І. Страхові послуги [текст]: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. / О.Д. Вовчак, О.І. Завійська. – Л.: Компакт-ЛВ, 2005. – 656 с.

УДК 657.422

Багрій К.Л., к.е.н.

Чернівецький торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету

ВАЖЛИВІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ В СУЧАСНИХ КРИЗОВИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

У публікації підлягають розгляду питання щодо важливості проведення внутрішньогосподарського контролю в сучасних кризових умовах господарювання. Наводяться рекомендації подальшого удосконалення внутрішньогосподарського контролю в контексті контрольно-аналітичного забезпечення управління суб'єктом господарювання.

Ключові слова: внутрішньогосподарський контроль, управління, суб'єкт господарювання, діяльність.

Bagriy K.

IMPORTANCE OF LEADTHROUGH OF INTERNAL CONTROL IS IN MODERN CRISIS TERMS OF MENAGE

In a publication subject consideration of question in relation to importance of leadthrough of internal control in the modern crisis terms of menage. Recommendations of subsequent improvement of internal control are pointed in a context control-analytical providing of management the subject of menage.

Key words: internal control, management, subject of menage, activity.

Багрий К.Л.

ВАЖНОСТЬ ПРОВЕДЕНИЯ ВНУТРИХОЗЯЙСТВЕННОГО КОНТРОЛЯ В СОВРЕМЕННЫХ КРИЗИСНЫХ УСЛОВИЯХ ВЕДЕНИЯ ХОЗЯЙСТВА

В публикации подлежат рассмотрению вопросы относительно важности проведения внутрихозяйственного контроля в современных кризисных условиях ведения хозяйства. Наводятся рекомендации последующего усовершенствования внутрихозяйственного контроля в контексте контрольно-аналитического обеспечения управления субъектом ведения хозяйства.

Ключевые слова: внутрихозяйственный контроль, управление, субъект ведения хозяйства, деятельность.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. В сучасних кризових умовах господарювання все більшого значення набуває така складова системи управління підприємством як внутрішньогосподарський контроль.

Внутрішньогосподарський контроль – це контроль, що здійснюється із середини суб'єкта господарювання, на протиположний зовнішнім видам контролю, таким як законодавче регулювання, контроль з боку зовнішніх контролюючих організацій тощо. Необхідно також відзначити, що внутрішньогосподарський контроль корисний тільки в тому разі, якщо він спрямований на досягнення конкретних цілей.

Цілями організації системи внутрішньогосподарського контролю на підприємстві є насамперед:

- здійснення упорядкованої й ефективної діяльності підприємства;
- забезпечення ефективності дотримання розподілу відповідальності й повноважень кожного працівника підприємства;
- забезпечення належних умов зберігання майна підприємства.

Для досягнення перелічених цілей необхідною умовою є

Угодижності системи бухгалтерського обліку і системи внутрішньогосподарського контролю, оскільки схема подвійного запису, яка закладена в основі будь-якої системи бухгалтерського обліку, визначає порядок реєстрації господарських операцій і забезпечує належний контроль.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Проведені дослідження дозволяють зробити висновок, що питання внутрішньогосподарського контролю є досить дискусійним у сучасній економічній літературі та наукових виданнях. Водночас, українські науковці зробили вагомий внесок у розвиток даної теми, а саме: С.В. Бардаш, М.Т. Білуха, Ф.Ф. Бутинець, Г.Г. Кірейцев, М.Д. Корінько, С.В. Мних, В.С. Рудницький, В.В. Сопко, В.О. Шевчук та ін., які зробили вагомий внесок в розробці процесу внутрішньогосподарського контролю та в процесі прийняття управлінських рішень.

Цілі статті. Одним із напрямків підвищення ефективності діяльності суб'єкта господарювання є дієве застосування облікового, контрольного і аналітичного забезпечення управління підприємством. Тому ціллю статті є дослідження проблем внутрішньогосподарського контролю як дієвого механізму спрямованого на досягнення стратегічних довгострокових цілей підприємства, що є результатом дій керівництва з планування, організації, моніторингу діяльності суб'єкта господарювання в цілому та його окремих підрозділів.

Викладення основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Винятково важливе значення має внутрішньогосподарський контроль на об'єктах, де зосереджується і використовується величезна кількість матеріальних цінностей і коштів, а також у функціональних відділах бухгалтерій, де здійснюється перевірка і обробка облікової документації. Такий контроль здійснюється безпосередньо на підприємстві в процесі здійснення операцій надходження, зберігання і використання цінностей, що забезпечує оперативність контролю, а це в свою чергу створює можливість своєчасно вникати в сутність цих операцій, оперативно і своєчасно виявляти недоліки в процесі надходження, використання і зберігання запасів.

Своєчасний і всебічний контроль сприяє збереженню та ефективному використанню майна. Він дає змогу не тільки вчасно виявити недоліки в системі обліку і використанні цінностей, але й допомагає виявити невикористані резерви в системі здійснення нормування і їхнього використання. Внутрішньогосподарський контроль є найбільш системним, оперативним і дієвим, забезпечує постійну функцію перевірки збереження майна та його ефективного використання.

швидше і ефективніше дозволяють обробити результати такого контролю, як: огляд; обстеження; контрольний запуск сировини у виробництво; лабораторний аналіз якості товарів, сировини та готової продукції; експертна оцінка; перевірка обсягів виконаних робіт; перевірка дотримання трудової дисципліни та фактичного використання робочого часу; отримання усних та письмових пояснень, довідок і відповідей на раніше розроблені анкети; контрольне придбання товарів тощо.

Кожен з названих вище методичних прийомів контролю, а тим більше їх взаємодоповнюючі комбінації та поєднання досить доцільні і успішно використовуються в різних господарських системах.

З метою забезпечення збереження майна, своєчасного попередження нестач, розтрат і непродуктивних витрат потрібно, насамперед, забезпечити ефективність внутрішньогосподарського контролю. Цим повинні займатися керівники і фахівці структурних підрозділів підприємств і працівники бухгалтерій при виконанні своїх функціональних обов'язків.

Деякі недоліки практики здійснення такого контролю викликані тим, що методичні прийоми його практично не розроблені. У результаті внутрішньогосподарський контроль відданий на відкуп інтуїції та досвіду фахівців, які здійснюють контрольні функції на свій розсуд, адже практично відсутні необхідні методичні вказівки щодо здійснення внутрішньогосподарського контролю. У зв'язку з цим контроль проводять (рідко і формально) лише після вчинення операцій, як правило, у період подання документів до бухгалтерії.

Виятково актуальним питанням внутрішньогосподарського контролю залишається збереження майна підприємства. Цього можна досягти шляхом підвищення якості інвентаризацій і контрольних-вибіркових перевірок матеріальних цінностей на об'єктах збереження (складах), усунення порушень правил оформлення документів, ведення обліку цінностей і грошових коштів, удосконалення організації матеріальної відповідальності на всіх об'єктах їх збереження. Для посилення контролю за збереженням цінностей потрібно чітко визначити конкретних осіб, які матеріально відповідають за цю ділянку роботи [2].

Не достатньо дослідженим місцем внутрішньогосподарського контролю є питання втрат матеріальних цінностей (матеріалів, готової продукції тощо) на окремих стадіях їх руху (при збереженні, транспортуванні, реалізації тощо). Складність дослідження цього комплексу проблем визначається, насамперед, широтою діапазону втрат ще більш широким колом факторів, які їх спричиняють. Перед підприємствами гостро стоїть завдання усунути втрати матеріальних

цінностей на всіх стадіях виробництва, транспортування, збереження і реалізації, де їх величина досягає значних розмірів.

Висновки. Отже, однією з функцій управління окремим підприємством є внутрішній контроль, працівники якого здійснюють порівняння планових і фактичних значень параметрів, виявляють відхилення в параметрах, визначають оцінку небезпечності розміру відхилень для суб'єкта господарювання, виявляють фактори, що викликали відхилення, а також визначають ступінь їх впливу, проводять підготовку інформаційної бази для прийняття управлінських рішень.

Суттєвим недоліком практики внутрішньогосподарського контролю є те, що він в основному ґрунтується на здійснених операціях. Орієнтації контролю на майбутнє на практиці не приділяється уваги тому, що керівники і працівники обліку, як правило, працюють зі статистичними і обліковими даними минулих періодів. Внутрішньогосподарський контроль слід розглядати як невід'ємну частину загальної системи управління в сучасних кризових умовах господарювання.

1. Бардаш С. В. Економічний контроль в Україні : системний підхід: [Монографія] / С.В.Бардаш. – К.: КНТЕУ, 2010. – 656 с.
2. Корінько М. Д. Внутрішній контроль господарської діяльності підприємства: [навч. посібн. для студ. вищ. навч. заклад.] / М. Д. Корінько. – Фастів: Поліфаст, 2006. – 440 с.

УДК 657. 372. 3

Бакай В.Й., к.е.н., доцент,

Бедін О.В.

Хмельницький національний університет

АМОРТИЗАЦІЙНА ПОЛІТИКА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

В даній статті обґрунтовано використання амортизаційної політики, визначено її вплив на фінансово-економічну діяльність підприємства. Запропоновано основні напрями вдосконалення амортизаційної політики на підприємстві.

Ключові слова: амортизація, амортизаційна політика, відрахування, методи, прибуток.